

značja veček štirtek
in velja s poštino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
opravnemu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice hšt. 5. List se
pošilja do odgovoda.

Daležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štev. 12.

V Mariboru, dne 24. marca 1904.

Poznamenati boli delci
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede očpljuče.

Tečaj XXXVIII.

Rusko-japonska vojna.

Kdor pričakuje vznemirljivih vesti z bojišča v tem času, se jako moti. Res je, da razni dnevni, ki so veseli, da zamaše svoje velike praznote, z veseljem poročajo raznovrstne novice o izkrcavanju ogromnih japonskih čet v Mandžurijo in na Korejo. Če bi bilo vse to res, bi Japonska morala sedaj doma imeti le še otroke, starce in pohabljence, a to pa gotovo ni res. Vesti pa, da bodo Japonci Port Artur izstradali, so naravnost neumne in izmišljene, saj ni mogoče, da bi se trdnjava, ki ima za hrbotom svobodno železnico in cesto, nahajala v takih stiskah glede živeža in vojnih potrebščin, kakor so kričali posebno angleški listi. To potrjujejo tudi razna poročila, ki pravijo, da Rusi pridno zalagajo trdnjavno z živežem. Utrjena pa je tudi tako močno, da so se dosedaj še vsi japonski napadi izjalovili. Pretekli teden se je japonsko brodovje zopet pokazalo v bližini Port Arturja, vendar streljalo ni. Kitajska poročila sedaj poročajo, da nameravajo Japonci v kratkem na raznih krajinah naskočiti polotok, na katerem leži Port Artur, ker samo od morja so izprevideli to ne gre tako lahko. To pa je tudi čisto razumljivo, ker je vhod v luko iz prostega morja širok samo 300 metrov, in ruske utrdbe na obeh straneh vhoda so nevarne, saj jih je koj pri vhodu šest. A Japonci poskušajo še z drugimi sredstvi. Poslali so v Port Artur polno v Kitajce preoblečenih ogleduhov. Vendar so jih Rusi izvohali tudi pri tako skritem in zbrtnem orožju; od zadnjega bombardiranja

so namreč obesili že šest takih nevarnih ptičkov.

Na morju vlada zadnje dni mir, ker največje vprašanje je za Ruse in Japonce sedaj zbiranje vojakov in utrjevanje bojišča. Zgodil pa se je tudi na morju važen dogodek: Iz Petrograda kakor tudi od drugod poročajo, da se je russkemu brodovju v Port Arturju posredilo prodreti mimo japonskega brodovja in se združiti z vladivostoškim russkim brodovjem.

Na suhem pravega boja še ni bilo. Rusi vsaj en mesec še ne morejo začeti pravega boja, ker ne mprejo spraviti tako naglo potrebne množice na bojišče, dasi jih vozijo noč in dan, jih vendar na en vlak več ne spravijo kot 500 do 900 vojakov. Kakor je izračunil neki poljski general po najboljših virih, bodo imeli Rusi do konca meseca sušča na bojišču vseh vojakov skupaj 360.000 mož in sicer jih pripade od teh na prodirajočo armado 250.000 mož, ostali so nastavljeni po trdnjavah, bolnišnicah in pri živežu. Največ jih je ob reki Jalu, kjer delajo z neznansko hitrico. Pionirji bodo napravili nasipe in na petindvajsetih mestih močne utrdbe, v katere bodo postavili Russi topove. Gorske baterije so že na vrhu hribov, od koder bodo pozdravljale sovražnika s smrtonosnimi granatami. Ob izlivu reke Jalu so izkopali velikanske rove in podkope. Ko pride poveljnik Kuropatkin na bojišče, si bo zbral trdnjavo Mukden in od tam komandiral vso velikanško vojsko.

Japonci pa tudi neprestano vozijo iz

domovine svoje čete na Korejo. Ko stopijo na obrežje, korakajo potem po Koreji proti reki Jalu, proti severu, kjer se jim posebno dobro ne godi. Posebno na severu Koreje divja kuga med živino, kar tako ovira prehranjevanje armade. Korejci jim gredo pri prodiranju povsod na roko. Iz Söula (izgovori Šavla) poročajo, da so obesili zadnje tri dni 40 oseb, katere so sumili, da agitirajo za Rusijo. Na vsak način Japonci sedaj namejavajo kmalu prijeti Ruse, kolikor jih je že pri reki Jalu, in jih prisiliti na odločno bitko, preden pride vsa russka vojska skupaj in žno glavni poveljnik Kuropatkin.

Kitajci se nagibljejo vedno bolj na stran Japoncev. Poslali so nekaj svojih čet že venskaj čez veliki kitajski zid, ki meji celo ogromno državo. Russki poslanik je v Pekinu zahteval, da kitajska takoj odpokliče svoje čete nazaj in zagrozil, da bodo Russi pri najmanjšem gibljanju kitajskih čet prikorakali v Pekin in ga obsedli. Kitajska pa baje noče odpoklicati svojih čet.

Iz brzojavnih poročil.

Petrograd. Brzojavka iz Pekina poroča, da je pričakovati, da se Kitajska umeša v vojno. Namestnik princ Tsu je bil odstavljen in na njega mesto imenovan Natu, ki je Japonski prijazen. Natu prevzame tudi ministrstvo zunanjih stvari. Pred Pekinom je 20.000 mož, katere so izvezbali Japonci.

London. Listi pričevajojo poročilo ameriškega konzula v Lipskem, ki pravi, da je neka avstrijska tvrdka dobila od Kitajske ogromna naročila za mornariške potrebščine. Ameriški vlad je došla uradna informacija,

Listek.

Zviti brat.

(Spisal Ivan Robar.)

V nekem zapanjenem kraju je stala majhna koča, v kateri so živelji trije bratje. Oče in mati sta jih že pomrli, zato so si morali sami skrbeti za obliko in vsakdanji živež. Mlajši brat bil je majhns postave z debelo glavo ter bil videti nekako bedast. Njegova starejša brata bila sta velike lepreasti in sta svojega mlajšega vedno črtila ter mu očitala, da ni bolj natrkanega človeka na svetu, kakor je on. Ker sta starejša rada dobro živela, zato sta si zmislila, da bi hodila ponoči v bližino vas krast. Ko sta se zvečer pogovarjala, da bodeta šla k nekemu gospodarju ovec ukrast, ju je mlajši brat milo prosil, da bi smel iti z njima. Starerjša sta ga grdo pogledala in zasmehovala čes, tak butec ni za krajo, ker bi gotovo vse izdal. Mlajšega je to zelo razjezilo. Čeravno ni bil videti prebrisane glave, vendar jih je imel tudi za ušesi. Splazil se je tiko iz hiše, da bi brata to ne opazila ter tekel naravnost k tistemu gospodarju, kateremu sta hotela brata ukrasti ovec in mu celi načrt bratov izdal. Slednjič se mu ponudi za varuha ovc tisto

noč. Gospodar mu dovoli in ga vpraša, kaj zahteva za to. Fant mu odgovori: »Nič drugega, kakor eno celo ovčjo kožo in majhen kij.« Ko je vse to dobil, se zavije v kosmato kožo, vzame kij v roke in gre v ovčji hlev. Tam se tiko med ovce zameša ter na vseh štirih čaka, kedaj prideta brata. Čez nekaj časa sliši, kako se nekdo hlevu bliža. Kmalu je spoznal, da sta to njegova brata. Vrata na hlevu se odprejo in starejši brat reče srednjemu: »Ti, idi naprej v hlev ter poišči, kateri oven ima najbolj širok hrbot.« Srednji brat stopi v hlev in začne poskušati in šlatati. Pri tem pride tudi do mlajšega brata, ki je z kožo ovit med ovcami. Ko ga potipije z roko zakliče starejšemu: »Že imam enega, ki je jako ...« Toda dalje ni mogel izgovoriti, ker ga je udaril v tem trenutku mlajši s kijem tako močno, da ni mogel več izpregovoriti. »Kaj pravis?« vpraša starejši. »Joj!« pravi srednji, »tukaj v sredi je oven z tako širokim hrbotom; tega sem mislil prijeti, pa me je tako trčil, da mi je kar vroče postal.« »Ti plaha stvar,« pravi starejši, »še ovna se bojiš, si pač za nič. Beži, grem jaz po njega!« Zdaj ga poskusi starejši iz hleva potegniti, pa tudi njemu ni bila sreča mila. Lop — in tudi tega je tako butnil, da se je kar po hlevu zvrnil. »Vidiš,« mu reče srednji, »prej si se iz mene norčeval, sedaj si se pa

sam prepričal.« »Pojdiva domu, tukaj ne dobiva nič; tukaj še lahko postaneva nesrečna,« reče starejši ter zbežita. Drugo jutro je dal gospodar mlajšemu ovco za plačilo. Vesel pograbi ta oveco in jo nese domov. Doma sta brata skozi okno videla, kako je nesel oveco. Hitela sta mu naproti in se čudila, ko jima je reklo, da je oveo ukradel, medtem ko nista starejša ničesar dobila. Pogovarjala sta se med seboj: »Če je tak tepec oveco ukradel, kako, da je pa midva nisva mogla dobiti. V drugič morava drugače ravnati.«

Preteklo je nekaj dni in starejšima bratoma je zopet šinila misel v glavo, da bi šla po kak plen ponoči. Neki večer po večernji se začneta zopet pomenkovati, da bi bilo najboljše iti po kako perutnino. Mlajši brat ju začne spet nadlegovati in prositi, da bi šel žnjima. Obljubil jima je, da ne bo o tem nikomur nič pravil. Starerjši brat pa mu zaničljivo odgovori: »Takega neumneža ne marava zraven, ki bi povzročil s svojo ne-rodnostjo, da bi se vsi ljudje vzbudili in slednjič bi se celo ukradeno reč nesel pri belem dnevu domov.« Mlajšega je zopet tako razjezilo, da ni vedel kaj bi počel. Vsede se za peč ter posluša, kaj se bosta brata dalje pogovarjala. Eden izmed njiju pravi: »Najboljše je, da greva k tistemu kmetiču tje za

da Kitajska kupuje velike množine orožja in streljiva. To vzbuja v angleških vladnih krogih tem večjo vznemirjenost, ker je znano, da vplivni kitajski podkralji žele se udeležiti vojske.

Petrograd. Dopolniki ruske brzjavne agencije poroča iz Liaočana: Družine inozemcev so zapustile Inkau, le nekaj inozemskih trgovcev je še ostalo. Le podnevi dohajajo parniki, spremljani od russkih čolnov. Vse kitajske čete so se umaknile zahodno od reke Siauho. General Linevič je poslal četam mandžurske armade povelje, naj žive s kitajskim prebivalstvom v miru, naj nikogar ne žalijo in nakupljeno plačajo. Da se to povelje stredo izpolnjuje, naj skrbe šefi posameznih oddelkov. To povelje je na prebivalstvo zelo dobro vplivalo, in kitajsko prebivalstvo rado prodaja russkim vojakom zivila, živino in druge potrebuščine.

Petrograd. Stališče angleške je še vedno zelo sumljivo. Listi pozivajo vlado, naj sklene trozvezo: Rusija, Nemčija, Francoska, ki so že pred leti šle roko v roki v zahodnem azijskem vprašanju.

Varšava. Katoliški nadškof Popiel je dobil od vlade dovoljenje, da napravi na bojišču posebni zdravniški oddelki z usmiljenimi sestrami, zdravniki in katol. duhovniki.

Petrograd. General Linjevič je nadziral nove utrdbe v Inkau in na drugih točkah južne Mandžurije. Snežni viharji še vedno divljajo. Kuropatkin je pisal Linjeviču, da bo tudi nadalje ostal v Mandžuriji.

Mukden. General Žilinsky je 20. t. m. prepodil pri postaji Udini (sibirsko železnico) tolpo 100 Cunguzev. Potrjuje se, da so Japonci zasedli Andžu in Piöngjang. V Činampo je prislo nedavno 13 japonskih transportnih ladij z vojaštvom. Poročila o izkrcavanju japonskih čet na drugih obrežnih točkah so neresnična.

Petrograd. Iz Söula poroča neki dopisnik, da so Japonci zamudili najboljši čas za velike uspehe. Njihovo prodiranje je bilo tako počasno, da je bilo Rusiji mogoče zbrati v Mandžuriji že veliko armado. Rusi so se bali, da bodo Japonci prej vdri v južno Mandžurijo, sedaj se pa že Rusi lahko uspešno postavijo proti vsakemu poskusu Japoncev prodirati v Mandžurijo, a vsak dan se ruske čete v Mandžuriji še manjše. Vsak dan prima Japonski nove nevarnosti.

goro, ki ima mnogo gosi, tam bova gotovo dober plen imela. Gosi so zaprte v majhnem svinskem hlevu ter lahko prideva do njih. «Mlajši brat, ki je to vse pazljivo poslušal, pravi sam pri sebi: »Dobro, ker me s seboj nočeta, pa bom vaju zopet dobro splačal!« Stopi v vežo, obleče staro suknjo ter jo udere čez hrib k kmetu, h kateremu sta bila brata namenjena krast. Tam pove kmetu vse natanko, kaj njegova brata nameravata. Kmetič mu obljubi lepo gos, če paziti na tatove. Seveda je sprejel z veseljem to ponudbo. Tukaj je pa zahteval belo rjuho in majhne klešče. Kmalu je čepel v rjuhu zavit in s kleščami v rokah v hlevu med gosmi. Brata meneč, da je šel mlajši v podstrešje spati kakor po navadi, sta se odpravila krast. Mlajši brat ju je kmalu slišal stopati proti hlevu. Zdaj je eden zunaj pošepetal: »Odpri vrata, idi med gosi ter poslušaj, katera najbolj na debelo piska!« Srednji zleze v hlev ter reče: »Tam v kotu slišim enega gosaka, ki ima jako debel glas, ta je gotovo velik!« V tistem kotu je čepel mlajši brat ter debelo hrskal. Srednji brat meneč, da je gosak, ga misli naglo pograbiti, toda! v tem trenutku ga mlajši stisne s klešči tako, da mu je skoraj nekaj mesa na nogi odščipnil. »Jojmine, kako me je uščipnil!«, zakriči revež. Starejšega je to razjarilo ter reče srednjemu: »Ene gosi se menda vendar ne boš bal!« V tem trenutku ga mlajši zopet srednjega tako priskrne,

Kako nas Rusi sodijo?

»Novoje Vremja«, eden največjih russkih listov, ki izhaja v Petrogradu, piše sledoče: Na »Novoje Vremja« poslalo je slovensko ženstvo brzjavko sočutja do Rusije z nekotiko sto podpisami. Na željo teh predstavitev slovenskega naroda natisnemo vsa njih imena in se držimo pomenljive besede »ženstvo«, katera prekrasno zveni tudi v russkem jeziku in zedinjuje žene in devojké v edni besedi. Slovenci so jeden na jom i ka-nejših zapadnih slovanskih narodov (okoli eden in pol milijona duš). V tem oziru so jednaki samo Čehom, s tem razločkom, da so njih ženske lepše in izvrstnejše od Čehinj. Pri tem so Slovenci jeden najizvirnejših narodov poln poezije in tverne sile. Slovenci so vedno stali pod dvojnem vplivom, ki jim ga je vtrsnil jug pod nemškim (južnonemškim) in romanskim (italijanskim). Ne glede na mogočni vpliv planinske prirode: Kranjska, Štajerska in Koroska, Istra in Gorica, predstavljajo dežele različne in bogate, ki zdajinjujo v svojih pokrajinalah veličastvo z milobo in izvaredno lepoto. Znamenita Slovanoslovca Kopitar in Miklošič sta se rodila v sredi slovenskega naroda. V teh pojavih in stremljenjih zapadnih Slovanov v tem blagem sočutju in dobri želji do nas v sedanjih težkih časih leži zelo resen in važen pomen, ki kaže na to, da postaja Rusija bolj in bolj draga in neobhodna zavesti zapadnih Slovanov. Bodimo jim hvaležni za njih iskreno in toplo sočutje. V imenu vseh čitateljev in čitateljic »Novega Vremena« posljamo goreči pozdrav v vsemu slovenskemu ženstvu in smo uverjeni, da smo govorili iz srca vsega russkega ženstva. Naj rastejo te medsebojne simpatije russk. in slov. naroda v obči blagor slovanskega plemena. Naj vedno pogosteje dohaja iz russkih ravnin russka beseda in rusko čustvo v doline in gore čudovite dežele slovenskega naroda. Da zdraštujet slovensko ženstvo! (Pozdravljeni budi ženstvo slovensko!)

Državni zbor.

Plaćilni nalogi glede osebnega dohodnin. davka.

V seji dne 16. t. m. vložila sta poslanca V. Pfeifer in Žičkar predlog, naj se popolnijo plaćilni nalogi glede osebnega dohodninskega davka:

da je ta kar iz hleva pobegnil. Vrag, da bi se pa ene gosi ne mogla dobiti! dé jezno starejši ter naglo skoči po tisto veliko gos. Pa ni je še prijet, že ga tako stisne za nogo, da ga je pri srcu kar zbolelo. Skoči ven ter reče: »Tako strašno hudi gos pa menda ni na celiem svetu kakor so te!« »Vidiš«, pravi srednji, »se jih ti tudi ne bojis?« Oba sta nevoljna odsla. Drugo jutro si mlajši brat vesel z goso prižvižga domov. Bratoma se je zopet čudno zdelo, kje in kako jo je mlajši ukradel. A vendar nista še izgubila popolnoma poguma.

Mlajšemu sta bila nevoščljiva, ker je imel povsod srečo. Zato sta ga začela še bolj sovražiti ter odganjati od hiše. In res se kmalu mlajši poslovi od svojih bratov ter si kake četrt ure proč postavi majhno hišico, v kateri je odsihob stanoval. Včasih je šel tudi k svojima bratoma nazaj vasovat, dasravno ga nista marala. Ko je neko popoldne prišel do hiše svojih bratov in stopil v vežo, slišal je, da se brata v sobi ravno pogovarjata, kako bosta sla zvečer krast čebelje k bližnjemu čebelarju. Mlajši v veži je vse kako pazno poslušal. Dobro je vedel, da ga brata ne vzameta s seboj, če bi ju tudi prosil. Ko sliši, kam sta brata namenjena, jo je tiho pobrisal domov. »Tudi pri čebelah vama bom eno zaigral!«

(Konec pride.)

Davčna oblastnija I. instance mora vsled § 217 zakona z dne 25. oktobra 1896 davčnemu obvezancu prijaviti svoto osebnega dohodninskega davka v plaćilnem nalogu, v katerem mora tudi razvidno biti, v katero stopnjo se je uvrstil dotedeni dohodek.

Člen 60 ministrske odredbe urejuje take plaćilne naloge po posebnem obrazcu — formular I/1 — ki more obsegati dohodninsko stopnjo, davčno svoto in dohodek.

A ta dohodek je vpisan le v eni skupni svoti, dasiravno mora davkoplăčevalec v svojo fasijo staviti dohodke iz posameznih dohodninskih virov (iz zemljišč, iz poslopij, obrtov itd.). Če davčna oblast zahteva tako natančno fasijo, bi se moral tudi davkoplăčevalcu prijaviti v plaćilnem nalogu, kako se je odmeril davek po posameznih virih. To je zlasti takrat potrebno, če je davčna oblastnija dohodke drugače cenila, kakor jih je napovedal davkoplăčevalec. Na ta način ne bi bilo treba strankam vlagati prošnje, da se jim prijavijo podatki, po katerih se je odmeril osebni dohodninski davek; tudi bi se prihranil dotedeni kolek po 1 K in odpadla bi zamudna pisaria. Poleg tega bi lahko dobila stranka potrebne podatke za fasijo prihodnjega leta.

Da se željam davkoplăčevalcev v tem oziru ustrezje, se predlaga sledoče: »C. kr. vlada se pozivlje, da se na plaćilnih nalogih prijavljajo svote posameznih dohodnih virov in odbitnih stroškov.« — Na Dunaju, dne 16. marca 1904. — Viljem Pfeifer, J. Žičkar, Berks, dr. Ploj, Robič itd.

Pogajanja med Lahi in Slovenci.

Dne 8. marca t. l. je objavil ministrski predsednik dr. Körber, da je vlada odločila južno-tirolsko, čisto laško mesto Roveredo, da se naj ondi ustanovi pravoslovno učilišče za Italijane. Lahi pa s tem predlogom nika-kor niso zadovoljni in zahtevajo Trst za ustanovite te visoke šole. Dr. Körber se upira tej laški zahtevi, češ: Slovenci in Hrvati tega ne pripuščajo. Dozdeva se nam, da je dr. Körberju malo mar za to, kaj Slovenci in Hrvati porečajo k temu, da se ustanovi laško vseučilišče v Trstu. Dr. Körber iz občavstrijskega stališča ne more priupustiti, da se na avstrijskih obalih jadranskega morja ustanovi novo ognjišče laške iridente. A tega si ne upa laškim poslancem v lice povedati in se izgovarja s tem, da Slovenci in Lahi v Primorju v ta načrt Italijanov ne privolijo. Da bi nezadovoljni Lahi dr. Körberja spravili v zadrgo, so se obrnili do Mladočehov, najti pregovorjo Slovence in Hrvate, da privolijo v to, da se v Trstu ustanovi celo laško vseučilišče. Oni — Lahi — pa obetajo, da bodo podpirali zahtevo Slovencev po ustanovitvi slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Na videz se dozdeva ta zadeva priprosta, tako, da bi Slovenci lahko v nju privolili; a temu vendar ni tako. Lahi smatrajo Primorje z Gorico, Trstom, tržaško okolico in Istro kot čisto italijansko ozemlje. V Trstu so Slovenci Lahom ne domačini, ampak le tuji gostje. Zato tudi ne privoščijo Slovencem v Trstu niti ene ljudske šole, čeravno trinajsto slovenskih očetov to zahteva že dvajset let. Predlagalo se je, naj Italijani privolijo v to, da se v Trstu ustanovi vseučilišče z laškim in slovensko-hrvaškim poučnim jezikom. Temu predlogu so se Italijani uprli z vso močjo. Pri skupnem posvetovanju Lahov in Slovencev je predsedoval predsednik češkega kluba dr. Pacák, ki je nasvet Italijanov srčno pozdravljal in željo izrazil, da se mir naredi med Jugoslovani in Lahi. Dr. Kramar je kazal na izjave nemških poslancev, ki so naravnost povedali, da ne bodo nikdar privolili, da bi se za katerokoli narodnost v Avstriji ustanovila kakšna visoka šola. Razgovor med poslanci je bil jako prisrčen in se bo nadaljeval.

Nasledki obstrukcije.

Nemške stranke: krščanski socialisti, nemški naprednjaki, nemški narodnjaci in nemški veleposestniki tuhtajo, kako bi zadušili slovensko obstrukcijo. Skovali so nekak

načrt ter ga predložili Poljakom in češkim veleposestnikom. Ta dva kluba sta pa odgovorila nemškim strankam, da naj Nemci skrbijo v prvi vrsti za to, da se ugodi češkim zahtevam in naj se popravi opravilni red državnega zbora: pa bo zavladal mir v parlamentu. Takega odgovora nemške stranke pač niso pričakovale. Zdaj pa, ko so se ne-le Jugoslovani pridružili češki obstrukciji, temveč tudi Lahi, so Nemci čisto osamljeni. Trdi se, da je v najvišjih krogih ta skupni upor vseh nenemških narodov napravil velikanski vtis in da ni nemogoče, da se bo dalo dr. Körberju vendar slovo. Dr. Körber se trudi, da se pred velikonočnimi prazniki izvoli avstrijska delegacija. Če se to zgodi, potem bi mož lahko vladal zopet do konca leta, ne da bi mu delal preglavico državni zbor. A z izvolitvijo delegacij niso zadovoljni ne Slovani, pa tudi ne Nemci. Nemške stranke zahtevajo, naj se sklice po velikonočnih praznikih zopet državni zbor; medtem se naj priredijo pogajanja med Čehi in Nemci in potem se naj izvolijo delegati. Nemci lepo prosijo Poljake, da bi le-ti bili meštarji med Čehi in Nemci. Medtem je pa znani Prusak Schönerer vložil interpelacijo, v kateri obeta, da bo »dal obesiti« vsakega nemškega poslanca, ki bi se predrnal obljudbiti Čehom notranji uradni jezik.

Za pridelovalce žganja, ki točijo vino »pod vejo«.

V seji 9. decembra 1903 je vložil posl. Žičkar z tovariši sledočo interpelacijo:

Vprašanje poslanca Žičkarja in tovarišev na njegovo ekselenco gospoda finančnega ministra: »Z dvornim dekretom 24. avgusta 1835 in 23. septembra 1835 štev. 42.017 politična zbirka zakonov zvezek 63, se je podelila posestnikom nekaterih kronovin pravica, da smejo iz pridekov, ki so se pridobili na lastnem zemljišču, v domačo vporabo brez davčno napraviti 56 litrov žganja; v Dalmaciji, na Tirolskem in Vorarlberškem pa 112 litrov. Te ugodnosti ne morejo po § 41 zgoraj imenovanega dvornega dekreta z dne 23. septembra 1835, potem po § 5 žganjske postave iz l. 1888 in po točki 1. naredbe finančnega ministrstva z dne 21. julija 1899 drž. zak. štev. 130 zavživati tisti posestniki, ki sami točijo žgane pijače, ali se pečajo z njihovo prodajo. Pod žganimi pijačami razumeva postava ne samo žganje, temveč tudi vino, pivo, sadni mošt itd. Pri nas na Spodnjem Štajerskem se pa nahajajo prodajalci vina posebne vrste, to so tisti, ki točijo »pod vejo« svoj lastni vinski pridelek. Ti dobijo k točenju dovoljenje od pristojne oblastnije in odrajtajo dotedni vžitninski davek. Točijo pa vino »pod vejo« (Buschenschank) radi tega, ker ga v večih merah, to je v posodi, po več kakor po 56 litrov ne morejo prodati. Finančna straža ni nikdar smatrala teh točarjev »pod vejo« kot pravih obrtnih gostilničarjev, temveč so dobivali ti začasni gostilničarji do današnjega leta dovoljenje, da smejo brez davčno žgati drože. Samo to se jim je naročilo, da ob tistem času, ko se pečajo s točenjem vina »pod vejo«, ne smejo žgati drož.

Iz nekega, prvpodpisankemu neznanega vzroka, se je ta stvar pretečeno letu obravnavala v finančnem ministrstvu, katero je z odlokom 13. jan. 1902 štev. 70.306 odredilo, da spadajo tudi prodajalci lastnega vina »pod vejo« k tistim obrtnim strankam, katere so izključene od ugodnosti, kuhati žganje brez davka. Ob enem se je izreklo, da vinogradniki, ki prodajajo svoj lastni vinski pridelek v množinah nad več kot 56 litrov, ne veljajo kot vinski trgovci. Nasledek te vinske odredbe je bil, da se je v političnem okraju Brežice nad 20 vinogradnikov obsodilo v tako občutljive denarne kazni, ker so brez davčno žgali mesaca januarja 1903 drože, preden je bil še razglasen imenovani odlok finančnega ministrstva z dne 11. februarja 1903 štev. 70.306, a so v letošnjem poletnem času bili prisiljeni vino točiti »pod vejo«, ker ga niso mogli prodati v posodah.

Na korist revnih kmetov vprašamo torej njegovo ekselenco g. finančnega ministra:

I. Ali se nahaja zgoraj popisana razlaga žganjske postave v soglasju z namenom tega zakona? Ali so res vinogradniki, kateri prodajajo samole nekatere dni n. pr. ob božičnih in velikonočnih praznikih, ob sejmovih ali cerkvenih shodih, svoje lastno vino, izključeni od ugodnosti, da ne bi smeli brez davčno žgati drože? Če je temu tako, za kateri čas so izključeni? Za čas, ko točijo lastni vinski pridelek, za koledarsko leto ali za vselej?

II. Ali je res po postavi, da se naši ubogi kmetje, kateri že skoro obnemagujejo vsled slabih letin, davkov in bremen vsake vrste, in ki niso storili nič drugega, kakor to, kar so delali brez kazni njihovi starisci in predstariši, za to kaznujejo?

Če to kaznavanje ni postavno, ali namerava gospod finančni minister ukreniti, da se tako kaznavanje več ne ponavlja, in da se denarne globe, ki še niso vplačane, ne bodo iztirjavale.

III. Ali je gospod finančni minister voljan ukazati, da se posestnikom, ki so bili na podlagi odloka finančnega ministrstva z dne 11. jan. 1903 v teklu tega leta kaznovani, zopet povrnejo vplačane denarne globe?

Na Dunaju, 9. decem. 1903. — Žičkar, Berks, dr. Ploj. Robič, Pfeifer itd.

Sklep državnega zbora.

Kakor smo že omenili, je zahteval dr. Körber, da se morajo pred velikonočnimi prazniki izvoliti delegacije, ker je to baje državna potrebščina. Na tak način bi mu ne bilo treba pred koncem tega leta več sklicevati državni zbor. A Poljaki so se podali k ministru za zunanje zadeve, grofu Gulohovskemu, ter ga vprašali, če je res za državo nevarnost, da se morajo delegacije izvršiti že sedaj. A Gulohovski je odgovoril, da za našo državo sedaj ni prav nobene nevarnosti radi kakšne vojske in da delegacij ne potrebuje. Vsled tega pojasnila so se Poljaki uprli udločno proti zdajšnji izvolitvi delegacij ter zahtevali, naj se državni zbor sklice precej po veliki noči. Dr. Körber se je nato vdal ter poslal zborničnemu predsedniku pismo, da se državni zbor odgodi. Na ta način je bil dr. Körber premagan; Nemci in Čehi se bodo najbrž med prazniki pogajali in utegne se doseči po Veliki noči nekako premirje med njimi.

Dopisi.

Sv. Janž na Drav. polju. (Resnicoljubnost »Štajerčeva«.) »Štajerc« vedno trdi, da resnico ljubi, v resnici pa je njegova vsebina navadno le zavijanje resnice laži na ljubo. Zato mu tudi večina njegovih naročnikov hrbet obrača, ker vedno bolj »Štajerc« spoznava kot lažnjivega kljukca. V dokaz, da se »Štajerc« resnice boji kakor hudič križa, naj služi tudi sledeče: V št. 1. od 10. jan. t. l. v poročilu »Vojak na božičnem dopustu usmrten« blati »Štajerc« naše č. gg. duhovnike in našega župana. Gospoda župana dolži, da je dal na smrt ranjenega vojaka prenesti v hlev, kar je nesramna laž, ker župan in krčmar Lešnik niti doma ni bil, ko so umirajočega vojaka njegovi tovariši v hlev prenesli. Župan je medtem iskal zločinka, ki jo je takoj po storjenem zločinu domov pobrisal.

Še z večjo nesramnostjo blati »Štajerc« duhovnika, kateri je bil k ranjencu poklican. »Štajerc« trdi, da je duhovnik kmalu prišel ter pri svojem prihodu zahteval, naj se ranjenc prej na kak primernejši prostor spravi. Ker se pa mašnikovi zahtevi ni vstreglo, je ta s sv. popotnico zopet odšel in ranjenc je moral brez tolažbe sv. vere umreti. Ta cela »Štajerčeva« trditev je od začetka do konca velikanska nesramna laž. V resnici je preteklo najmanj tri četrti ure predno je duhovnik prišel, ker ga namreč niso prej

poklicali. Ljudje so pač hoteli najprej telesu pomagati, ker se niso nadejali, da je ranjenc tako blizu smrti. Se le potem, ko se je ranjenc umirajoč zgrudil, so poklicali duhovnika, ki se je takoj podal na kraj nesreče. Res je, da je duhovnik med potjo svetoval, naj se ranjenc na primernejši prostor spravi, nesramna laž pa je, da je duhovnik pri svojem prihodu zahteval, kakor »Štajerc« trdi. Saj je duhovnik, ki pri svojem prihodu sprevidev, da je došel prepozno in ne more več duši pomagati, ker je ni več v telesu. To so spoznali tudi navzoči, med katerimi je bil tudi pisek teh vrst in drugi dan je potrdila tudi uradna komisija. Ta je namreč konstatirala, da je morala smrt najpozneje čez 10—15 minut nastopiti, ker je imel ranjenc prezrano srčno žilo 5 cm nad srcem, duhovnik pa je došel še le čez dobre tri četrt ure. Torej le iz navedenih vzrokov je duhovnik zopet odšel, ker mrlji ni mogel in tudi ni smel sv. zakramentov podeliti. — Trikrat se je moral poslati resnicoljubnemu (?) »Štajercu« popravek, predno ga je sprejel. Seveda je v zadnji številki celo laž preklical, sicer bi bil tožen. Naslov temu listu naj bi bil »Lažnjivec« pa ne »Štajerc«.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. (Ptujski »Štajerc« in kmet.) Kolikokrat je že »Štajerc« kvasil, kmet naj kmeta voli. Sedaj pa so si »Štajerčevi« kmeti veleposestniki 13. t. mes. v okrajni zastop ptujski izvolili same grajčake, katerih zajci in fazani povzročajo ubogemu kmetu na poljih leto za leto ogromno škodo. Zaslepljeno, obžalovanja vredno ljudstvo, ki si voli take ljudi za svoje zastopnike, kedaj se boš spame tovalo? Bratovsko želimo, da bi ti skoraj prisijalo solnce spoznanja svojih pravih prijateljev, kar tudi za gotovo pričakujemo ter upamo, da pri prihodnjih volitvah madež, ki ste ga tokrat storili, popolnoma izbrišete.

V pohvalo lovrenških in andraševskih veleposestnikov pa bodi vsemu svetu povedano, da med njimi ni poturice, pa tudi ne izdajalca. Vkljub slabemu vremenu so se volitve vsi udeležili ter oddali svoje glasove le za kmečke može. Ptujski »Štajerc«, ki se v ogromnih številkah tiska ter brezplačno ljudem posilja, naj nič prehudo ne kriči, ker le majhno število je zapeljanih in še ti bodo v kratkem sprevidevi. Veseli dokaz je slavna in častna zmaga dne 17. marca, ker je od 142 volilcev bilo le še 17 bolnih.

Iz ptujskega okraja. (»Štajerčeva politika.) Ne malo smo se začudili narodni volilni može iz kmetske skupine, ko smo na dan volitve v ptujski okrajni zastop na listi nasprotnih kandidatov videli se blesteti tudi ime Janeza Lešnika, župana in krčmara v Št. Janžu na Drav. polju. »Štajerc« vedno povdaria in pri vsaki priliki na vse pretege kriči, naj kmet nikar ne voli v javne zastope klerikalcev, ker so baje največji nasprotniki kmečkih teženj. Toda glej ga čuka! Stranka, katere glasilo je ptujski listič, je med svoje kandidate sprejela tudi klerikalnega župana v Št. Janžu na Drav. polju. »Štajerc« je namreč pred nedavnem tega gospoda na jako nesramen način opsoval in ga proglašil za najhujšega klerikalca, zdaj pa ga je prijateljsko vsprejel v svoje okrilje. »Štajerc« se je torej spreobrnil iz Savla v Pavla, ali kali? Pozneje se nam je povedalo, odkod prihaja ta njegov nenadni preobrat in njegova ljubezen do gosp. Janeza Lešnika, župana v Št. Janžu na Drav. polju in nam je sedaj tudi umljivo, zakaj g. župana kot zastopnika narodne Janževske občine na dan volitve nismo videli na volišču.

Mala Nedelja. (Popotnik.) »Danes tukaj, jutri tam, drugi kraji, druga mesta, če mi všeč ni, pa drugam, urno me popelje cesta.« Te besede pesnikove se mi zbudijo v spomin, ko sem se pretekli teden vračal z mojega potovanja od Male Nedelje proti domu. Pa, dragi urednik, ne mislite si Bog ve kako imenitne ceste. Ko napravim nekoliko korakov od cerkve pri Mali Nedelji proti stop-

njicam, zagledal sem grozno blato, da sem se ga kar vstrašil. V blato si nisem upal, ker sem šibkega telesa. Med tem je prišla od druge strani stara mamica in mi pokažala pot po Kuršenčaku. Ko dospem do Špindlerjevega mlinja, vidim še strašnejši pripor. Kmet je ravno peljal steljo iz gozda. Ko bi ga vi, gospod urednik, slišali, kako se je hudoval nad županom in občino. Jaz mu tudi tega nisem zameril. Kajti to ni vožnja, ampak mučenje živali. Hvala Bogu, jaz sem srečno prišel na okrajno cesto in tukaj moram pohvaliti okrajski načelnika kakor tudi cestarja, kateri je neki tako veden. Ko tako zamišljen korakam, zagledam na tretji hiši v Sitarovcih črno tablo. Kaj šment, tukaj je gotovo župan. Hitro sežem v žep, če je moj potni list v redu. Kajti pri Mali Nedelji sem že zvedel, da je »rihtar« hud človek. Vendar pa si tega nisem mogel tolmačiti, da bi bil gospod župan v takem blatu doma, njegova hiša stoji komaj streljaj oddaljena od okrajne ceste. Pridem v lepo narodno vas Radislavci. Sredi vasi zapazim napis »Gostilna pri Sokolu«. To je lepo! Tukaj moram osminko vina izpiti in se prepričati, ali je gostilničar v resnici narodnjak. Nisem se motil; kmalu sva bila s priljudnim gostilničarjem v živahinem pogovoru. Govorila sva mnogo, posebno o občinah in njih gospodarstvu. Vprašal sem ga, kaj pomeni ona črna tabla v Sitarovcih. Nakar izvem, da tam »rihtar« uraduje. Zdaj mi je bilo jasno, da mora imeti »rihtar« »ptujsko žabo« naročeno, kajti ta zalega živi najrajsi v blatu in močvirju. Tako narodna občina in župan »Štajerčev« pristaš! Od gostilničarja sem izvedel, da bodo imeli prihodnje leto občinske volitve. Dragi narodnjaki, tedaj vsi na volišče! Proč s »Štajercem« in njegovimi pristaši!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Promocija. Dne 18. t. m. je bil promoviran na graškem vseučilišču g. Ivan Vuk, ces. kr. avskultant v Mariboru, doktorjem prava. Čestitamo! — Dne 22. t. mes. je bil promoviran na dunajskem vseučilišču doktorjem prava g. Ivan Dimnik iz Trbovelj.

Iz sole. Za nadučitelja na nemški šoli na Laškem je imenovan g. Josip Sernek, učitelj v Lipnici, za nadučitelja v Novi Štifti ondotni učitelj g. Iv. Kelic. Za učitelja v Središču je imenovan ondotni začasni učitelj g. Anton Hren, za učiteljico na nemški šoli na Laškem učiteljica gdč. Izabela Sark v Vuhedu. Za okrajna pomočna učitelja sta imenovana za okraj Radgona gospod Franc Schmidt, za okraj Slov. Gradec g. Alojzij Jankovič. Dovoljenje, da se smeta poročiti, sta dobila učit. g. V. Isdai in učiteljica gdč. Katarina Vogrin.

Mariborske novice. V soboto, dne 26. t. m. bo predaval v mali dvorani Narodnega doma g. vseučiliščni prof. dr. Murko iz Gradca o življenju in delovanju sv. Cirila in Metoda. Predavanje bo jako lepo. Veleučeni gospod predavatelj bo prinesel s seboj vse potrebne zemljevide in razne podobe. Začetek bo ob 8. uri zvečer. — Igra »Pri belem konjičku«, katero je vprizorila minolo nedeljo tukajšna »Čitalnica«, je dobro vspela. Velika dvorana je bila skoro polna občinstva. Igralo se je v obče dobro. Posebno izborni sta bili vlogi »Mete« in »Bucka«.

Ptujske novice. Cesar je potrdil izvitev peka Jožefa Ornig županom mesta Ptuj.

Ptujski okrajni zastop. Zadnjič smo naznanili našim čitateljem prežalostno vest, da je v skupini veleposestva zmagala vsled groznega pritiska in izdajstva nemško-nemčurska ali takozvana »Štajerčeva« stranka. Seveda je slovenska stranka vložila priziv, ker komisija, v kateri je sedel »kmečki pri-

jatelj« Ornig, ni pustila nekatere zastopnike občin voliti. V skupini najvišjih občačencev so bili izvoljeni: Fürst Jožef, hišni posestnik, Matzun Jakob, posestnik opekarne, Hutter Simon, tovarnar, Ornig Jožef, pek, dr. Fichtenau Sikst, odvetnik, vsi v Ptiju in Sima Karol, hišni posest. v Spod. Bregu. — Iz skupine trgov in mest so izvoljeni: Franc Kaiser, vice župan ptujski, dr. Plahki, odvetnik, Ignac Rossman, hišni posestnik, vsi v Ptiju; Jožef Wissenjak, hišni posestnik v Sloncih, dr. Ernest Treitl, zdravnik v Ptiju, Woldemar Hintze, hišni posestnik, Leopold Slawitsch, trgovec v Ptiju, Adolf Sellinšek, trgovec v Ptiju, Janez Stendte, hišni posestnik v Ptiju. Samo skupina kmečkih občin je ostala v rokah kmetov: Korenjak, posestnik pri Sv. Barbari v Halozah, Potočnik, posestnik v Kozmincih, Turkos, posestnik v Majšpergu, Golob Jakob, posest. v Hvaletincih, Mahorič Fr., posestnik v Ptiju, Čuš Janez, posestnik v Hlaponcih, Mikl Tomaž, posestnik v Sv. Marijeti, Brencič Mih., posestnik v Rogoznici, Veršič, posestnik pri Sv. Marku in Zelenik Jož., posestnik v Vintarovcih. Tako so dobili zopet Nemci in nemškutarji ptujski okraj v oblast, kjer so 19 let gospodarili Slovenci. Da se je to zgodilo, krivo je črno narodno izdajstvo in pa malomarnost nekaterih volilcev. Toda zaradi tega ne smemo obupati, ampak še z večjo delavnostjo pokazati čez tri leta oholim Nemcem in njih podrepnikom, da je ptujski okraj bil in bo slovenski!

Sijajna nemška zmaga. Tako imenujejo namreč ptujski Nemci zadnjo »zmago« pri volitvah veleposestva v ptujski okrajni zastop. Splošno pa je znano, da je to zmaga odločilo nekaj slovenskih kmečkih veleposestnikov, ki so zatajili svoj slovenski rod in volili z Nemci. Ta zmaga bi se torej lahko imenovala »zmaga izdajalcev domovine«, ali zmaga »Judežev Iskarjotov«. — Ako trdi »Štajerc«, da je radi tega, ker je šest posilinemških veleposestnikov z Nemci volilo, vse veleposestvo proti dosedanjemu slovenskemu okrajnemu zastopu, potem lahko mi tembolj trdim, da so vsi kmetje ptujskega okraja za dosedanje okrajni zastop, ker so v kmečkih občinah oddali vsi svoje glasove za slovenske kandidate! Proti dosedanjemu okrajnemu zastopu so le ptujski Nemci in pa par posilinemških kmečkih veleposestnikov, katere si pa bomo Slovenci dobro zapomnili!

Iz Ptujske gore se nam piše: Med veleposestniki, ki se volitve v okrajni zastop niso vdeležili, nahaja se tudi prejšnji župan Ptujske gore g. M. Krajnc. Najbrže se je hotel s tem g. Krajnc za mnoge napade od strani nemškatarskega »Štajerca« za časa županstva sedaj Ptujčanom hvaležnega izkazati.

Sv. Andraž v Slov. goricah. V sredo, dne 16. marca, ob 1. uri popoldne je začelo goreti v Slavšini, pri posestniku Ant. Petek p. d. pri Mrazu. Zgorelo je vse hišno in gospodarsko poslopje do tal, z živino vred. Tudi dve sosednji kleti sta zgoreli. Posestnik je bil le za majhno svoto zavarovan. Vzrok požara je najbrže nepazljivost.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Milo so žvonovi zapeli k večnemu počitku pridni, mladi deklici Geri Gaisar, katera je po dolgi mučni bolezni, večkrat previdena s svetimi zakramenti, mirno v Gospodu zaspala. Rajna je bila pridna deklica, pokorna svojim staršem, ki je rada storila kar je le mogla h kinčanju bodisi k cerkveni ali drugi svečnosti; bila je tudi svoj čas cerkvena pevka. Kako je bila vsem priljubljena, pokazal je njen pogreb dne 16. t. m., ko so nesla belo oblečena dekleta njen blago truplo na pokopališče in ji tamkaj zapela še v slovo ganljivo nagrobnico. Blag ji spomin! — L. Š.

Sv. Anton na Pohorju. Ovenera nam je cvetlica v najlepšem cvetu. V 17. letu svoje starosti se je 15. sušca poslovil od nas blagi mladenič Ivan Podlešnik. Čez leto dni jebolehal in se pripravil na pot v dolgo večnost. Tri dni pred smrtnjo ga je obiskal

njegov božji Prijatelj, preljubi Jezus sam, ki je bil njegovo edino veselje v mladih letih in njegova edina tolažba v neozdravljivi bolezni ter je zdaj njegova večna radost v nebeskem raju. Kako je bil priljubljen povsed, se je pokazalo 17. sušca pri pogrebu. Iskrena zahvala se torej izreka našemu dušnemu pastirju, preč. gosp. župniku Fr. Slaviču za ginljivo nagrobnico; pevskemu zboru, ki je pod vodstvom g. organista Fr. Virtnik pri Sv. Antonu in g. organista Ivana Lederhas v Vuhredu za slovo zapel tako sočutno, da je bilo rosno vsako oko. Lepa hvala nadalje tudi vam, preblagi mladeniči, ki ste nesli objokani svojega milega tovariša k počitku in vsem, ki so mu skazali zadnjo čast pri pogrebu. Žaluoča rodbina Podlešnikova se tolaži z nado, da bodo vsi znanci ohranili v pobožnem spominu rajnega Ivana in da bode po kratki britki ločitvi tem veseljše svidenje v rajske slavi.

Na Gornji Polskavi je umrl dne 15. t. m. na svojem gradu Maks bar. Post v 69. letu.

Iz Slov. Bistrici se nam piše, da je dobil župan slovenjebistriški Alb. Stieger vitezski kriz Franc Jožefovega reda.

Iz Cirkovec. V pondeljek, dne 14. t. m. ustavila se je na vse zgodaj pred hišo znamenega kravjega meštarja in oksenhendlerja Žumerja v Drgnji vesi elegantna kočija. »Gutn morgn her Šumer! Heren-gospodi so me šiken poslali, da bi se mit mir peljali, da bi tako frejdlih bili in danes tajč volili«; tako nekako klical je kočijaž proti Žumru, ki se je prikazal še ves zaspan na hišnem pragu. »Ih šon oles bissen« odgovarjal je Žumer ter se urno pripravil na odbod — in že čez nekaj minut peljal se je Žumer v najlepši ptujski kočiji proti Ptiju. »Kaj pa je danes v Ptiju«, vprašal je eden bližnjih Žumrovih sosedov, »da je prišla tako lepa kočija po Žumra?« »Najbrže je živinski sejem«, rekel je drugi, »in gotovo je poslal kak mesar po njega, ki ga bo rabil za meštarja.« »Kaj še«, rekel je tretji, »ne sejem, ampak volitve veleposestva v okrajni zastop so danes in nemškutarji bi radi zmagali proti Slovencem. Ker jih je pa premalo, poslali so ptujski Nemci tudi po Žumerja.« In res je »slovenski meštar Žumer, ki se še do svojega 70. leta ni pravilno nemški naučil, volil pri volitvah v veleposestvu proti Slovencem, zabavljal čez duhovnike in ugovarjal proti volitvi pooblaščenca Jablanske občine. Zato so ga pa seveda ptujski Nemci in nemškutarji ta dan na ramah nosili in v nebesa povzdigovali. Ako pa so ga Ptujčani zvečer domu zopet v kočiji pripeljali, nam ni znano, ker kočije nismo več videli. Mi Zdrongončani in Mihovčani pa se vsi smejimo, ker imamo pri nas »Nemca«, ki nemški ne zna.«

Pojasnilo. Peto nedeljo v postu se po cerkvah bere evangelje, da je ljubi Jezus kakor Bog bival pred časom Abrahama, na katerega so židje bili ponosni. In tudi Jezusu so med ostalim zasponosili z vprašanjem: »Se petdeset let nimaš; a videl si Abrahama očaka, ki je živel pred že dvetisočletmi?« V pogledu na to obravnavo med Jezusom in židovi je navstala navada rekati, da »Abraham je videl« človek, ki je dopolnil petdeseto leto življenja. V zadnji številki našega lista pa se je pomotoma natismila števika, ki pravi, da je g. Karba na Krapji pri Ljutomeru obhajal »90-letnico« življenja, a slavil je še le »50-letnico«. In v tem pomenu se je seznanil s »Abrahomom«. Pač pa svojemu prijatelju »Slov. Gospodar« želi doživeti 90-letnico!

Pri Sv. Barbari v Halozah je umrl minoli teden učitelj Franc Fridl. Pogreba se je udeležilo mnogo tovarišev rajnika in precej drugega občinstva. Spremili so ga tudi solski otroci na njegovi zadnji poti. N. v. m. p.!

Prosta služba. Pri ces. kr. okrožni sodniji v Celju je razpisana služba sodniskskega sluge. Prošnja so vposlati do 24. apr. predsedništvu zgoraj navedene sodnije.

Porotno zasedanje v Celju. Za drugo porotno zasedanje t. l. je imenovan predsednik porotnega sodišča predsednik okrožne sodnije Anton pl. Wurmser in kot njegovi namestniki višji deželnosod. svetnik J. Reitter in deželnosod. svetnik Št. Katzianschitz, L. Perko in A. Gregorin.

Pameče pri Slovenjgradcu. Po prizadevanju tukajšnjega župnijskega predstojništva in šolskega vodstva in na pismeno prošnjo občinskega odbora nam je poštno ravnateljstvo dovolilo poštno nabiralnico z vsakdanjem poštnim selom v Slovenjgradec. S tem se je ustreglo dolgoletni želi tukajšnjega prebivalstva ter se odstranilo premnogo neredov, vsled kajih so mnogo trpele stranke.

Celjske novice. Celjsko mesto ima že 1,800 000 K dolga. Letos hočejo najeti še 400 000 K, tako da bo koncem leta mesto dolžno 2,200.000 kron. Po zadnjem ljudskem štetju ima Celje 6713 prebivalcev, tedaj pride na vsako osebo, naj bo bogataš ali berač, 327 kron dolga. To je »napredno« nemško gospodarstvo, katerega hvali — »Štajerc! — Umrl je kleparski pomočnik in član odseka celjskega »Sokola« v Žalcu g. K. Ahtik.

Rimske toplice. Tovorni vlak je povozil blizu Rimskih toplic neko žensko, doma iz St. Miklavža nad Laškim. Ranjeno so odpeljali v celjsko bolnišnico.

Iz Rajhenburga se nam piše: Zgubil se je 10 letni deček Štefan Prešiček, učenec drugega razreda iz Rajhenburga že pred enim mesecem. Kdor kaj zve o njem, naj blagovoli naznaniti to rediteljem g. Fr. in Ter. Budna v Rajhenburgu, Spod. Štajersko.

V Brežicah je umrla gostilničarjeva soproga Marija Klaužer roj. Soba.

V Hrastniku je umrl stud. phil. gosp. Janko Sorčan. Bil je blag mladenič. Naj v miru počiva!

Feldhof pri Gradcu. V norišnici je udaril zblaznili 24 letni Anton Koritnik, doma iz Rajhenburga, zdravnika tako močno s težkim stolom po glavi, da se je isti zgrudil brezzavesten na tla.

Marten na Westfalskem. Tukaj se je pred pol letom osnovalo slov. pevsko društvo »Cvetlica«. Namenima, revne, ozir. bolne člane podpirati in ob smrti se udeležiti pogreba ter eno peto ali dve tih maši plačati za njim. Uдов šteje še malo, vendar se je pa pokazalo, da ima to društvo voljo delati za svoje ude. Dne 13. marca se je po noči pripeljal iz Dortmundu na Lügendorf Mihail Skale, doma iz Slivnice na Štajerskem. Revež je izstopil iz vlaka na krivi kraj; po drugi strani pride brzovlak ter ga povozi. Bil je takoj mrtev. Morebiti bi še ne vedeli, kje in kako bi bil pokopan, ker pa je bil ud slov. pevsk. društva »Cvetlica«, zato so udje skrbeli, da je bil pogreb veličasten. Vsi udje kakor tudi drugi tukajšnji Slovenci so se pogreba udeležili. Društvo mu je preskrbelo venec in dve maši. Slovenci, poprimite se društva! Eden ne more delati za vse, lahko pa vsi za enega delamo in to je naš namen. Našemu bratu pa bodi tuja zemljica lahka, Bog pa usmiljen sodnik, saj je bil rajni priden fant, da ga je imel vsakdo rad.

Iz Amerike. Umrl je dne 25. svečana t. l. v Novemjorku v Ameriki 33 letni Anton Zafošnik, rojen v cirkovski župniji na Drav. polju. Pred 6 meseci je odpotoval zdrav v Ameriko iskat si sreče. Zapustil je v Gradcu ženo s štirimi malimi otroci, ki so zdaj pomilovanja vredni. Pokojnemu slovenskemu rojaku bodi tuja zemljica lahka!

Prijateljem narodne pesmi na znanje. Kdor ima le količaj izvežbanu ali vsaj prirojeno glasbeno čuvstvo, ta ve, da nobena pesem ne vzbuja in ne podkreplja veselja do petja in glasbe sploh v tolki meri, kakor priprosta narodna pesem. Saj je vobče znano, da so uprav narodni napevi oni faktorji, ki kažejo manj izvežbanim pevcom pot do višje muzikalne naobrazbe. Zahteva, da se naj narodna pesem že v ljudski šoli marljivo

goji in potem ublažena vrne narodu, iz katerega je izšla, je torej povsem upravičena. Uvaževanje dejstvo, da se nahaja po raznih pesemskih zbirkah, pa tudi med narodom samim se marsikatero zdravo glasbeno zrnce, ki bi učiteljem pri pevskem pouku v šoli s pridom služilo, odločil se je podpisanc za sestavo večje pesemske zbirke narodnih in v narodnem duhu zloženih napevov. Vse delo bode obsegalo štiri zvezke s približno 400 dvo-, deloma tudi triglasnimi napevi. Na sodelovanje je povabil sestavitelj zbirke tudi razne priznane slov. skladatelje in glasbenike, ki so se vsi s primernimi prispevki odzvali vabilu. Prvi in drugi del te pesmarice so v rokopisu kritično pregledali trije glasbeni strokovnjaki, gg. Fr. Gerbič, D. Fajgelj in E. Adamič; vsi so se izrazili o zbirki prav poхvalno. Tu omenjena pesemska zbirka — koje I. in II. zvezek izideta v kratkem — je sicer v prvi vrsti namenjena ljudskim šolam (glasilo se je na razposlana vabilia do sedaj tudi že blizu 800 slov. učiteljev in učiteljic), a ker bi utegnila ta pesmarica zanimati i drugo glasbeno naobrazeno občinstvo, zlasti zaradi tega, ker bode obsegala tudi precejšnje število takih narodnih napevov, ki se niso bili do sedaj nikjer objavljeni, zato se obračam tem potom do vseh za glasbo se zanimajočih slov. rodoljubov z uljudno prošnjo, da mi po dopisnici blage volje na kratko sporočijo, ako žele, da se jim svoječasno dospošje zgoraj omenjena pesemska zbirka. Tudi oni starisci, kajih otroci se uče glasbe — na gosli ali glasovir — naredi svojim mladim umetnikom gotovo veselje, ako jim omislijo to glasbeno delce. Pričujoče književno naznanilo objavljam radi tega, ker namerja založnik prirediti le toliko izvodov poedinih zvezkov, kolikor se oglasi odjemnikov. Cena snopiču z okoli 100 napevov bode približno 70 do 80 vin. — V Središču, dne 15. marca 1904. — Anton Kosi, učitelj in izdajatelj mladinskih spisov.

Najnovejše o vojni.

Petrograd, 23. marca. Aleksejev brzjavljiva carju; Poveljnik ladjevja poroča iz Port Arturja 22. t. mes., da se je opolnoči približalo dvoje sovražnih torpedovk zunanjji luki. Posadka je s svetlobnimi metalci preiskala gladino, baterije in stražne ladje »Bobr« in »Olvažnij« sta začeli streljati, vsled česar sta se torpedovki umaknili. Ob štirih zjutraj je prišlo troje torpedovk, ki so bile zopet odbite. Ob svitanju dneva se je približalo vse japonsko ladjevje, obstoječe iz 6 oklopnic, 12 križaric, 8 torpedovk. Naše ladjevje je zapustilo ob 7. uri notranjoluko. Sovražne ladje so izstrelile 100 bomb proti Port Arturju, 108 na okolico. Naši strelji so zadevali dobro. Neka japonska oklopničica je bila poškodovana. Japonci so vstavili ogenj in ob 11. uri dopoldne se umaknili, ne da bi napadli naše brodovje. Pet naših vojakov je ubitih, 10 ranjenih.

Petrograd, 23. marca. Admiral Makarov je obvestil mornariško ministrstvo, da je z brodovjem iz Port Arturja 16. t. m. podvzel večje križarenje po morju. Njegovo brodovje se je vrnilo v luko, ne da bi videlo kaj sovražnih ladij. (Opomba ured.: Vsled tega je najbrže nastala vest, da se je rusko brodovje združilo.)

Kolin, 23. marca. »Frankfurter Ztg.« poroča, da Rusija v Srednji Aziji v resnici dovršuje že priprave za veliko vojsko. V peterburških vojaških delavnicah se dela noč in dan. Velike množice municije so že pripravljene v Revalu, Libavu in drugih finskih pristanisčih. Te priprave so naperjene proti Angliji, ako bi hotela v slučaju ruske zmage pomagati Japoncem. Besede ruskega vojnega ministra: »Koreja mora postati ruska«, so resnične. List meni, da

se bo Anglija varovala ovirati Ruse v Vzhodni Aziji.

Petrograd, 23. marca. General Mišenko poroča, da je dne 17. marca ruská prtrulja prišla do sovražnih napisov na levem bregu reke Čingčenčan. Japonski konjeniki so prišli v Takčön. Poslali smo 300 vojakov, da zbranijo sovražnikom prehod čez reko. Trije sovražni eskadroni so se umaknili v Andžu. Vsak ima 190 konj. 300 sovražnih konjenikov je zasedlo Pjöngjöng. Japonci imajo seboj gradivo za mostove.

Petrograd, 22. marca. Carica odpošilja vsem na bojišču stoječim četam velikonočno darilo, za kar ji je dal car mnogo denarja na razpolago. Darilo obstoji iz košare z delikatesami, svalčicami in drugimi potrebnimi stvarmi. Carica je vsled tega pri vojakih zelo priljubljena in je dobila priimek »matjuška« (mamica).

Društvena poročila.

Gledališka predstava v Narodnem domu v Mariboru. »Bralno in pev. društvo Maribor« opozarja še enkrat cenj. občinstvo, da se vrši jutri, dne 25. marca v veliki dvorani gledal. predstava. Igra: »Vzgojitelj Lanovec« je dosegla doslej na vseh odrih največji in najsijajnejši uspeh. Isto doseči hoče tudi to, naše marljivo društvo, saj je oddalo težavne vloge v roke najboljih svojih igralcev. Zanimanje za to igro med občinstvom je veliko, zato je pričakovati izredno dobrega obiska iz mesta kakor tudi z dežele. Vstopnice se dobre pri blagajni v Narodn. domu popoldne od 2—3. ure in zvečer od 7. ure.

Mariborska podružnica sv. Cirila in Metoda, moška in ženska, ste imeli zvečer dne 16. t. m. letosnji občni zbor, ki je bil jako dobro obiskan. Iz poročil obojnih načelnih je bilo razvidno, da ste obe podružnici pretečeno leto tako marljivo in veselno delovali, kakor še nikdar prej ne tako. Nabralo se je namreč nad 2800 K, samo velika svečanost dne 6. junija minolega leta je donesla 1400 kron čistega dobička, svota, kakoršne še ni dosegla nobena narodna svečanost v Mariboru. V načelništvo so bile voljene pri ženski podružnici: za predsednico gospa dr. Glaser, za tajnico gospa prof. Košan, za blagajničarko gospa prof. Koprišek; pri moški podružnici pa za predsednika dr. Anton Medved, za tajnika dr. Rad. Pipuš, in za blagajnika prof. Karol Verstovšek. Pričakovati je, da bo odbor i letos tako vstrajno deloval in dosegel pri narodnem občinstvu toliko vrlih in požrtvovalnih podpornikov in preblagih podpornic za prekoristno družbo, kakor lani.

Iz Studenca pri Mariboru. V nedeljo popoldne je predaval v našem slov. katol. izobraževalnem društvu g. jur. Pogačnik o vojski med Rusi in Japonci. Za glavni predmet predavanja si je izbral popis orožja in bojnih ladij. Društvenikov je prišlo mnogo k predavanju in so sledili izvajanjem z vidnim zanimanjem. Po Veliki noči društvo priredi spet več predavanj, kar bo pravočasno objavil »Slovenski Gospodar«.

Iz Griž pri Celju. Imejtelj knjigarno »Krajec nasl.« v Rudolfovem, velespōst. gosp. Urban Horvat je za naše bralno društvo blagohotno daroval 70 najlepših in za društvo najprimernejših knjig in knjižic lastne in tuje zaloge. Velikodušni darovatelj sprejmi tem potom javno našo najiskrenje zahvalo!

K podpornemu društvu organistov so pristopili veleč. g. Ivan Krančič, župnik v Grižah pri Celju kot ustanovni ud in so v ta namen blagajniku podpor. društva organistov izročili 50 K. Preblagemu dobrotniku kliče vodstvo tega društva: Bog vam povrni tisočkrat! Dal Bog, da bi se našlo kaj posne malcev!

Kmet. društvo Stara cesta in okolica pri Ljutomeru je imelo v nedeljo, dne 13. marca v šoli na Stari cesti zborovanje, h kateremu je bil povabljen tudi potovalni

učitelj g. Iv. Bele iz Maribora. Vkljub zelo slabemu vremenu je bila udeležba prav povoljna. Navzoči so sledili z velikim zanimanjem zelo poljudnemu in nazornemu predavanju g. potovalnega učitelja ter se končno obrnili do njega z nekaterimi vprašanji v vinarstvu in sadjarstvu. — Hvala gospodu potovalnemu učitelju za trud! Udeležencem pa gre čast, da so se udeležili zborovanja v tako lepem številu ter sledili s tako pozornostjo predavanju. Le tako naprej, dragi kmet, vzbudi se iz svoje stoletne zaspanosti ter se uči in zopet uči, priučeno pa praktično uporabljaj, da boš ostal gospodar na svoji rodni slovenski zemlji.

Planina. Pri nas smo si ustanovili vsled prizadevanja gospoda nadučitelja in pa gospodarja Florj. Pušnika gospodarsko bralno društvo. V odbor so izvoljeni: Jazbinšek Jožef, Križman Emil, Pušnik Florjan, Rauter Franc, Seško Ognjeslav, Span Jožef, Tomšič Franc, Volčič Frid. Da pa bomo mogli uspešno delovati, prosimo slovenske rodoljube podpore, bodisi v denarju, bodisi v knjigah.

Gospodarske drobtinice.

Ameriški matičnjak.

Globoko prekopanje zemlje je pogoj za uspešno rast amerikanca. Tudi za matičnjaka se zemlja vsaj 50 m globoko rigola. Rigola se z delom. Za večje nasade v primerni legi prde mnogo ceneje rigolanje s plugom. Hmeljariji Savinske doline so n. pr. v tgm praktični; oni znajo plug za rigolanje ceniti.

Matičnjak je podlaga prihodnjim vinogradnikom. Na slabem temelju najlepša hiša ne velja. Pravi temelj vinograda je taka podlaga, ki je za dolične okolsčine najboljša. Pri nasadu matičnjaka naj se posebno vpošteva primerna vrsta ameriškega trsja in okolsčine, pri katerih dajo isti najboljše rožje. Mej do-

brimi vrstami izberimo najbolje. Mej riparijami se bomo sedaj odločili za najboljšo riparijo Portalis. V obče bo te največ treba. Mej vrstami rupestris odločimo se za monticolo (du Lot). Ta večkrat kaj prav pride. Mnogokrat bo treba nekaj malega tudi solonisa. Druge vrste kakor razun hybrid itd., katere se še le poskušajo, prepustimo za sedaj še drugim za poskuševanje.

Med drugimi okoliščinami vpliva na dobro rožja tudi razdalje trsja. Saj so pogoji za rastlinsko rast svetloba, topota, vlaga itd. le tedaj posameznim rastlinam v najprimernejši smeri na razpolago, če ne krati istih ena rastlina drugi, če ne stoje trsi pregosto. Z ozirom na visoko in precej košato rast ameriških trsov, naj bi se jim odmerila razdalja najmanj 1:50 m v čveterokotu. Pri tem naj ima najmanj 2:25 m² prostora. Rož matičnjaku je kaj priprosta. Navadno režejo kar v glavo, tako kakor se n. pr. vrbe režejo. Pri taki rezi morajo mladike priti le iz specih (admonticolnih) očes na starem lesu. Na lanski rozgi so pa očesa le bolj razvita, imajo že popolno mladiko v sebi. Četudi ne gre tu za grozdje, vendar kaže mladice iz očes na lanskih rozgah pridobivati. Umestneje nego rez v glavo je torej rez na reznike. To velja tudi še radi drugih razlogov. Pušča se po 3 do 5 reznikov na trsu s po par očesi. Po leti kaže druge mladice, ki ne prihajajo iz teh reznikov, večinoma opleti.

(Konec sledi.)

Društvena naznanila.

CXXXIL. odborova seja „Slovenske Matice“ v Ljubljani se vrši v pondeljek, dne 28. sušča t. l. ob 5. uri popol. v drnštvu pisarni v Ljubljani.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se od 18. februarja do 6. marca poslali prispevke p. u. gospode in društva: možka podružnica v Mariboru 350 K, med temi od Posojilnice v Mariboru 200 K, od dr.

Glančnika 50 K, v Slov. Bistrici 150 K, (med temi od Mohorjanov 11 K, od kanonika Hajška 10 K, od dr. Vošnjaka 10 K), ženska v Ormožu 250 K; posojilnice: v Trbovljah 30 K, v Brežicah 40 K, slovenski trgovski pomočniki v Celju od plesnega venčka 122 K 28 v, Kmetsko bralno društvo v Lembahu dohodek plesnega venčka 10 K, Mohorjani v Ratečah 4 K, P. Alfonz Svet, župnik v Ptaju 10 K, dr. Dečko v Celju 20 K, Valentijn Krisper v Ratečah 20 K, Dragotin Dolenc na Dunaju 1 K, za „Koledar“ in vsled oklica 180 K 80 v.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijači.

04.I/b

Loterijske številke

Trst 18. marca: 66, 3, 29, 82, 32.
Linc 18. marca: 65, 79, 19, 31, 10.

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Najmanja objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda
stane 2 vin.
Večkratna objava
po dogovoru.

Proda se.

Seme pravega Kašelskega (ljubljanskega zelja), katero rodi v vsaki zemlji ter naredi lepe, trde glave, prodaja 2 dk. 80 v, poštnine prosto, ako se denar naprej pošlje, Ign. Mercina, posest. v Zg. Kašlj p. Zalog. Za pristnost in kaljivost se jamči. 105 5—3

Trtnarji! Proda se več tisoč ključic Rip. port. tudi korenjakov in cepljenih, prav po ugodni ceni. Cena se izve pri g. Andro Sorčiču v Kapelah pri Brežicah, Spod. Štajersko. 99 3—3

Hiša s 6 sobami, njiva, travnik in les, se proda v Spod. Radvanju štev. 86. 119 3—3

Pecate, štampilje iz kavčuka, modele za predtiskanje itd. najcenejše pri Karolu Karner, zlator in graver v Mariboru, Gosposke ulice 15. 118 7—3

Hiša je na prodaj pri Sv. Ani na Teharjih z 2 sobama, 2 kletema in s hlevi za svinje, vinogradom in sadonosnikom. Priležejo je za delavca, ker je blizu Štor, tri četrte ure od Celja. — Kupci naj se oglašajo pri Jožefu Verhovšek pri Sv. Ani pošta Štore. 118 3—3

Hiša z branjarjico v Poberži, Fraustauderstrasse št. 232 s 4 sobami, 2 kuhinji, vodnjakom pri hiši, se proda za 6000 K, izplačati je 3000 kron. Anton Štruc. 135 2—2

10.000 vkoreninjenih, močnih ameriških divjakov, po 4 vin. komad, ima na prodaj Vinko Žener v Krškem. 121 3—2

Hiša s kuhinjo, dve kleti, živinski in svinjski hlevi, en oral vinograda, en oral sadonosnika in lesa se proda iz proste roke v Moravskem vrhu št. 11, župnija Sv. Jurij ob Ščavnici. Cena se zve pri lastniku Matiji Hočevu, ključavnica na Rogoznicu pri Ptaju. 145 2—2

Enonadstropna hiša v Studencih št. 165 pri Mariboru, 2 minuti od šole in cerkve, 12 let davka prosta, s prodajalnico, ki je za vsako obrt posebno za mesarja sposobna, 8 sob in 7 kuhinj, ki da na leto 650 gld. najemnine se proda za 7500 gld. 4000 gld. je posojila vknjiženega. 143 3—2

Hiša, novozidana, s 4 sobami, 4 kuhinjami in prodajalnico Studencih pri Mariboru št. 180, se proda za 3500 gld. Izplačati je 1000 gld. 155 3—2

Velika zidana hiša z večimi sobami in z vinogradom blizu cerkve Sv. Antona v Slov. gor. pri okrajinu cesti je na prodaj. Cena se zve pri lastniku Martinu Stelcer kmetu v Brengovi. 142 2—2

Hiša z gostilno in pekarijo v večjem trgu na Spod. Štajerskem se da pod ugodnimi pogoji v najem ali pa se proda. Ponudbe na upravnosti. 149 2—2

Hraste, lepe, debele in še stopeče imata po zmerni ceni na prodaj Jan. Glogovšek v Artičah pošta Brežice. 167 2—1

Lep, močan koleselj se proda v Studencih štev. 48 pri Mariboru. 167 2—1

Novozidana hiša s 3 sobami, 3 kuhinjami in prodajalnico v Lembacherstrasse št. 163 se proda. 168 3—1

Konj, 2 leti star, se proda v Rušah. Karolina Markuš, hšt. 64. Cena 180 gld. 182 3—1

Mlinsko orodje, še le par let v rabi, skoro čisto novo, s tremi pari kamnov in stopami ter sploh z vsem k mlinu spadajočim orodjem, je na prodaj po zelo nizki ceni. Urejeno je vse po najnovejšem načinu z jermelmi. Oglasiti se je pri Stefanu Boucon, tovarnar stolov na Teharjih pri Celju. 181 5—1

V najem se da.

Mlin s krčmo in prodajalnico na dobrem prostoru, se da v najem. Vse načinljive se izve pri lastniku Jož. Cerjak, Kališvec pri Blanci. 97 3—3

V najem se išče.

Hišo v za malo trgovino sposobnem kraju, želim vzeti v najem. Ponudbe na upravnosti. 138 2—2

Pekarijo na deželi se želi vzeti v najem. — Ponudbe pod šifro „Pekaria“ poste restante Slov. Bistrica. 150 2—2

Proste službe.

Služba organista na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici je razpisana. Letnih dohodkov 180 K brez stanovanja. Prosilci se naj zglašijo pri župnijskem predstojništvu. — Cerkv. predstojništvo Črešnjevec. 110 3—3

Pridnega kovaškega učenca sprejme F. Viher, kovaški mojster v Framu. 146 3—2

Močen fant, ki ima veselje do mizarstva se takoj sprejme v poduk. Anton Lekše, mizarški mojster v Mozirju. 132 3—2

Učenec s primerno šolsko izobrazbo se sprejme takoj v trgovini mešanega blaga. Ponudbe se naj pošljejo na upravnosti lista. 141 3—3

Pozlatarski pomočnik, dobro izurjen v svoji stroki, sprejme se v delo pri Radoslavu Golobič, podobar pri Sv. Tomažu pri Ormožu. 127 3—2

Učenca sprejme trgovina F. Slavinec na Središču. 122 2—2

Nadučitelj v pok. išče s 1. avgustom 1904 za stalno primereno stanovanje ozir. hišo z vrtom ali njivo v najem ali nakup blizu župne cerkve in železnicice. Prevzame tudi orgljanje. — Kdo, pove upravnosti. 125 3—1

Ekonom, kateri je izurjen za trsnico, se išče. Kje, pove upravnosti. 164 2—1

Trgovski pomočnik, priden in zvest, ki je vnet za trgovino in bi mogel isto sam peljati se takoj sprejme pri H. Dobnik v Zrečah pri Konjicah. Plača po dogovoru. Tudi priden učenec se sprejme. 162 2—1

Učenec, zmožen slovenskega in nemškega jezika, z dobro šolsko izobrazbo, od poštenih staršev, se sprejme v mešano trgovino Raimund Jaklina v Mislinju (Missling) pri Slovenjgradcu. 159 3—1

Odda se.

Gostilna z malo trgovino, sadonosnik, lep vrt, studenec pri hiši in s hlevi, se odda. Nese 300 K obresti na leto. Več pove lastnik g. Val. Šobernik. Spodnji Duplek pošta Vurberk. 179 3—1

Razno.

Denar z možnjo se je našel pred več meseci blizu Sv. Petra pri Mariboru. Kdo, pove Matevž Krepek, posestnik, Vinička ves, Sv. Barbara pri Mariboru. 163 1—1

Dva dijaka iz boljše hiše se sprejmeta takoj na hrano in stanovanje. Kje, pove upravnosti lista. 180 2—1

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru se priporoča v razna tiskarska dela.

Vodna samosesalka.

Izdelujem tudi vsakovrstne **vodovode**, **kopelli**, **klosete** in **sesalke**, napeljavo acetilinovega plina, kompletné **omare za pivo** s hidrauličnim pritiskom. — V zalogi imam vsakovrstne **cevi** iz železa in pločevine kakor tudi vsakovrstne **priprave za vodovode**,

Miroslav Videman

koncesijonirani zavod za naprave v Mariboru, glavni trg št. 11.

51 7

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, iščas, odrevnenosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1-20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekovalescentnim, bolnim na želenčku in oslabelim na krvi. Steklenica 1-50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gospodska ulica in v Moziriju pri Martinu Šuster. 526 52-23

Dražba zemljišč.

Na zahtevanje upnikov v konkurzní zadavi Julija Schmidt star. v Pilštajnu po konkurznem oskrbniku dr. Josipu Barle, c. kr. notarju v Kozjem, se bo vršila

dne 29. marca 1904 dopoldne ob 10. uri

pri spodaj oznanjeni sodniji dražbi posestev:

I. vl. štev. 182 k. o. Pilštajn — večja, popolnoma arondirana kmetija, ležeča v Suhemdolu ob okrajni cesti — s hišo za stanovanje in gospodar. poslopji, z zemljišči v površju 2 ha 29 a njiv, 5 ha 98 a travnikov, 12 ha 65 a gozdov, 36 a pašnikov s 6/65 posestnimi deleži posestva vl. štev. 1 k. o. Pilštajn v površju 11 ha gozdov, 5 ha 46 a pašnikov in 25 a travnika.

II. vl. št. 183 k. o. Pilštajn v trgu Pilštajn, tik farne cerkev stojeca enonadstropna prostorna hiša, v kateri se je izvrševala več kot 40 let do zadnjega časa trgovina z mešanim blagom, z 2 a vrtu in 32 a vinograda, oboje pri hiši ter s 1/23 posestnim deležem posestva vl. št. 186 k. o. Pilštajn v površju 1 ha 81 a pašnikov.

III. vl. št. 184 k. o. Pilštajn, v trgu Pilštajn stojeca, manjša, enonadstropna hiza z obokanim hlevom ter z zemljiščem v površju 13 a trvnikov, 6 a njive in z 1/5 posestnimi deležem posestva vl. št. 300 k. o. Pilštajn v površju 4 ha gozda. Cenilna vrednost teh posestev znaša: ad I. 11.087 K 65 vin., ad II. in III. skupaj 12.789 K 89 K.

Najmanjši ponudek je določen ad I. na 4800 K, ad II. in III. skupaj na 3000 K.

Vadija položiti je ad I. 1108 K 77 v, ad II. in III. skupaj 1280 K 99 v. Dražbene pogoje in listine, ki se tičajo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpis, izpis iz katastra, cenitvene zapisnice itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznanjeni sodniji, v izbi št. 3. med opravlilnimi urami.

C. kr. okrajno sodišče v Kozjem, oddel. II.,

dne 9. marca 1904.

160 1-1

Vizitnice

priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,
prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
belo domače " 13 " "
teran " 14 " "
Po tej ceni franko na postajo Trst;
v svojih sodih se podraži za 5 %.
537 Vzorec se pošljejo zastonj. 17

Oves

(„Willkomm“)

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodomen in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmno, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadošuje 50 kil za en oral. — Podpisano oskrbništvo pošilja 25 kil za 9 K, 50 kil za 17 K, 100 kil za 32 K z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franko proti 3 K 20 v predplačila. 65 6-6

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah, Štajersko.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila.

Pozor!

Zgodni krompir „Triumf“.

To je vrsta krompirja, ki enkrat ugaja vsakemu kmetovalcu in je neovrgljivo najboljša vrsta, kar jih je dosedaj na svetu. Zato tudi zasluži ime „Triumf“. Kake velike koristi je to, že v juniju prodajati lep, debel in močnat krompir, krompir, tega ni treba še posebej omenjati. Krompir „Triumf“ ima svoj sad lepo v gruči, in se zato lahko izkopava. Iz enega krompirja zraste 30 do 40 velikih, krompirjev. Znotraj je rumenkaste barve, lupina rumenkasta in gladka, tudi oči so gladke. Kuha se izvrstno in velja za najukusnejši krompir, kar je zgodne vrste krompirja. — **Prodajal se bo na evetno soboto na sejmu v Mariboru, na Schmiedovem trgu** pri kapeli sv. Janeza z napisom na vozu „Triumf“ krompir. 158 2-2

Prodaja barv

v Mariboru, Tegetthoffova cesta 33.

Veleč. duhovščini in cenj. občinstvu priporočam svojo bogato zalogu **barv, lakov, firnis, karbonineja, olja** zoper prah, **olja** za stroje, **apna, gipsa, cementa, čopičev, krtač** in ščet, kakor tudi vse drugo v to stroko spadajoče blago po tovarniških cenah.

Vsakogar zagotavljam, da će samo enkrat pri meni kupi, ostane vedno moj odjemalec.

Z odličnim spoštovanjem

112 5-4

FRANC KOLAR,
slikar in barvar.

Pozor!

Kdo želi za velikonočne praznike lep, fin in trpežen **klobuk** **dobiti**, naj ga kupi pri **vitanjskem klobučarju**

Viktor Jankovič,
Vitanje.

Deteljno

seme

pravo štajersko, čisto, zanesljivo, travno seme; čisti, beli oves za seme, kakor vsa druga poljska semena **priporoča** in ponudi

79 4-4

Alojzij Pinter,
trgovec v Sloven. Bistrici.

U r e

popravlja garantirano dobro za 80 kr.

Vincenc Seiler

Gospodska ulica št. 19.

182 3-1

Kdo želi najboljše ocelne
motike

in drugo pristno štajersko želez-
nino, naj kупи pri
Štefanu Kaufman
v Radgoni. 120 8-4
Postrežba točna in solidna.

Vizitnice

priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

161 1-1

Hranilnica in posojilnica na Vidmu.

Imetje.

Zadružno stanje (bilanca)

Dolgovi.

Št.		K	v	Št.		K	v
1	Posojila	26616	46	1	Deleži	1250	—
2	Zaostale obresti	2	94	2	Hranilne vloge	27447	67
3	Naloženi denar	220	—	3	Pripisane obresti hranilnih vlog	570	97
4	Nevzdignene obresti naloženega denarja	6	67	4	Izposojila	3000	—
5	Inventar in tiskovine	50½	23	5	Predplačane obresti	477	82
6	Predplačane obresti izposojil	62	75	6	Pristopnina	250	—
7	Gotovina koncem leta	5920	22	7	Čisti dobiček	336	81
		38353	27			33333	27

J. Žičkar l. r. načelnik.

Matija Golob l. r. načel. nam.

Maks Ašič l. r. tajnik.

Mihael Planinc l. r., Janez Bogovič l. r., odbornika.

Franc Vidmar l. r., račun. pregledovalec.

Alojzij Šoba l. r., račun. pregled. namestnik.

Zahvala.

Ker se nam ni bilo mogoče osebno zahvaliti vsem tistim, ki so se udeležili pogreba našega nam nepozabnega soproga in očeta

Franca Fridl,
učitelja pri Sv. Barbari v Halozah,

izrekamo tem potom vsem najprisrčnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujemo vlč. g. župniku Francu Markovič, da so vodili sprevod in za njihove prelepe in v srce segajoče besede, katero so izpregorovili na grobu rajnega. Potem vlč. g. domačemu kaplanu, nadalje vlč. g. župniku iz Leskovca in vlč. g. kaplanu iz Zavrča. Vsemu učiteljstvu, ki so prišli iz Leskovca, Zavrča, Sv. Marjete, Sv. Marka, Polenšaka in Hajdina. Srčna hvala tudi domačemu učiteljstvu za prekrasen venec, katerega so darovali svojemu tovariu in za spremstvo s šolsko mladino. Potem gg. pevcom, ki so zapeli mile žalostinke, kakor tudi vsem faranom, ki so prišli v tako obilnem številu, da so ga spremili k zadnjemu počitku.

J65 1-1

Žalujoča soproga in otroci.

Velikonočne

voščilne razglednice

lično in fino izdelane

priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Franc Pleteršek

zaloga pohištva

v Mariboru, Koroška cesta štev. 24.

Velika in raznovrstna zaloga politiranega pohištva
iz umetnega lesa, matrac, podstavkov za matrace,
divanov, zreal in otročjih vozičkov.

Samo kratek čas po znižanih cenah!

Posojilnica in hranilnica v Spodnjem Dravogradu

priredi

v četrtek pred Velikonočjo, dne 31. marca

v Narodnem domu svoj

letni občni zbor

— s sledenim vsporedom: — 147 2-2

1. Predlaganje letnih računov. — 2. Razdelitev čistega dobička.
- 3. Volitev novega zborova. — 4. Razni posveti.

Shod se vrši ob 1. uri popoldne. Ako bi se ob določenem času ne sešlo dovolj društvenih članov, zborovalo se bodo uro pozneje pri vsakem številu. — K obilni udeležbi vse društvenike uljudno vabi

Semenje!

1885. Častno priznanje! 1885.

M. Berdajs

Semenje!priporoča 87 12-5
vse vrste poljskega, vrtnega in gozdnega semenja

priznano izvrstne kvalitete in

Semenje!

za najnižjo ceno.

Semenje!

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 5

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanju vseh mizarskih izdelkov za posojijo, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinjejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zaston!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Sadjarstvo in vinarstvo ima prihodnost!

Kmetovalci! Zasadite vsak najmanjši prostorček z drejem; dobiček Vam ne odide. Priporočam svojo veliko zalogo močnih in lepih

131 4-3

sadnih dreves

kakor tudi ameriških požlahtnjenih trt po nizkih cenah. — Za kmetovalce in šole znižane cene.

V. Veršec

drevesnice in trsnice Bizeljsko pri Brežicah, Štajersko.

Vsakdo naj si naroči oenik.

Trgovskim vrtnarjem velik popust!